

ТЕОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Викладачі: кандидат історичних наук, доцент Черкасов Станіслав Сергійович;
кандидат історичних наук, викладач Варшавського університету Звягіна
Олександра Михайлівна

Кафедра: *всесвітньої історії та міжнародних відносин, V корпус, ауд. 304*

E-mail: *stancherkasov@znu.edu.ua*

Телефон: *(061) 228-76-39*

Інші засоби зв'язку: *Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)*

Освітня програма, рівень вищої освіти:		Країнознавство Бакалавр					
Статус дисципліни:		Обов'язкова					
Кредити ECTS	5	Навч. рік:	2021-22	Рік навчанн я	1	Тижн і	10
Кількість годин	150	Кількіст ь змістови х модулів¹	2	Лекційні заняття– 28 Практичні заняття– 14 Самостійна робота– 108			
Вид контролю:		Екзамен					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1666				
Консультації: <i>особисті – понеділок, вівторок, з 13:00 до 14:30, V корпус, ауд. 304; дистанційні – Google Meet, за попередньою домовленістю Запис на консультації: stancherkasov@znu.edu.ua</i>							

ОПИС КУРСУ

Курс має на **меті** сформувати у студентів комплексні знання про ключові теоретичні підходи до дослідження міжнародних відносин, а також принципів функціонування, головних тенденцій і закономірностей розвитку світової політики.

Курс є необхідною складовою частиною професійної та практичної підготовки фахівців з міжнародних відносин, він надає можливість отримати необхідні комплексні знання формування цілісного уявлення про основні етапи розвитку теорії міжнародних відносин як науки; ознайомлення з понятійно-категоріальним апаратом теорії міжнародних відносин; виявлення закономірностей і тенденцій міжнародних відносин; оволодіння методами вивчення міжнародних відносин; ознайомлення з основними теоретичними підходами у теорії міжнародних відносин; формування знань про систему міжнародних відносин, середовище

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

системи міжнародних відносин, учасників міжнародних відносин, їх цілі, засоби і стратегії; ознайомлення з поняттям національні інтереси держави, правові і моральні принципи регулювання міжнародних відносин; використання аналітичних можливостей теорії міжнародних відносин для проведення системних досліджень.

Інтерактивний формат курсу спонукатиме до дебатів, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у галузі гуманітарних наук навичок ефективної усної й письмової комунікації.

Виконання групових практичних завдань та підсумкових групових творчих проєктів спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей.

Використання новітніх програмних засобів під час виконання практичних завдань розвине як загальні, так і професійні цифрові компетенції слухачів.

КРМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному,

культурному та інформаційному.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

СК14. Здатність до розуміння характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них європейських держав.

СК16. Здатність до розуміння природи та джерел міжнародних конфліктів та способів їх врегулювання, вироблення підходів до розв'язання проблем і завдань у сфері міжнародних відносин, міжнародної та національної безпеки, зовнішньої політики.

РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

РН02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародними акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики

держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

РН15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

У разі успішного завершення курсу студент зможе:

- *самостійно аналізувати інформацію щодо реальних подій у сфері міжнародних відносин;*
- *орієнтуватись в основних тенденціях та проблемах розвитку теорії міжнародних відносин;*
- *користуватись сучасними міжнародними академічними виданнями та спеціалізованими наукометричними базами даних;*
- *оцінювати ефективність і практичну значущість міжнародних політологічних досліджень.*
- *самостійно здійснювати наукові дослідження та презентувати їхні результати;*
- *впевнено користуватися сучасними програмними продуктами (Storyboard, Prezi, WordCloud, MindMeister) для створення презентацій, візуалізації даних.*

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та групових творчих проєктів розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1666>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Робота у групі над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем (тах 3 бали) – на кожному практичному занятті.

Письмова контрольна робота (тах 9 балів) – двічі на семестр, наприкінці кожного змістового модулю курсу. Контрольна робота складається з двох питань – теоретичного (дати визначення терміну, розкрити сутність поняття) та практичного (продемонструвати характерні особливості того чи іншого міжнародного феномену на прикладі конкретного теоретичного тексту).

Аргументативне есе (Standard Argumentative Essay) складається з таких структурних елементів:

- вступу, де студент декларує власну точку зору на проблему, поставлену у заголовку есе;
- щонайменше трьох аргументів на користь власної точки зору, структурованих за принципом SEXI (Statement-Explanation-Example-Importance/Impact).
- висновку, де попередні результати синтезуються та інтегруються у більш глобальний контекст.

Оскільки головна мета есе – змусити читача розділити точку зору автора, важливо використовувати риторичні фігури переконання, маркери логічної послідовності елементів («по-перше», «по-друге», «з вищезазначеного витікає» та ін.), апелювати до етосу (спільних цінностей, поглядів, знань) та фактів (дослідження, статистичні дані, думки фахівців), проводити ефектні паралелі й аналогії для демонстрації вашої ерудиції. Детальні вимоги див. на сторінці курсу у Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1666>

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на екзамені (тах 40 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: теоретичного (тах 20 балів) й творчого проекту (тах 20 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1666>

Захист групового творчого проекту (тах 20 балів) здійснюється на заліковому тижні. Публічний захист є обов'язковою вимогою для зарахування результатів за даними видами робіт.

Формат проекту: презентація, міні-фільм тривалістю до 15 хвилин.

Кількість учасників у групі: 5-7 осіб.

Для запису на груповий творчий проект слід впродовж перших двох тижнів семестру подати заявку із зазначенням обраної теми, прізвищ та функцій виконавців, контактних даних керівника проекту на поштову скриньку викладача : stancherkasov@znu.edu.ua

Теми занять

Модуль	Назва теми
1	Тема 1. Вступ до дисципліни: становлення теорії міжнародних відносин як науки. Методологія, принципи та методи теорії міжнародних відносин.
1	Тема 2. Розвиток ідеалістичних концепцій міжнародних відносин.
1	Тема 3. Класичні парадигми теорії міжнародних відносин. Геополітика, політичний реалізм і неореалізм.

1	Тема 4. Класичні парадигми теорії міжнародних відносин. Теорії лібералізму та неолібералізму.
1	Тема 5. Модернізм та постмодернізм у контексті кризи класичних концепцій міжнародних відносин.
1	Тема 6. Сучасні системні теорії міжнародних відносин. Моделі цивілізаційного аналізу міжнародних відносин.
1	Тема 7. Постколоніальні теорії міжнародних відносин.
1	Тема 8. Гендерний підхід до міжнародних відносин.
1	Тема 9. Регіональні підсистеми міжнародних відносин.
2	Тема 12. Цілі, інтереси та засоби учасників міжнародних відносин.
2	Тема 13. Поняття суб'єктності у міжнародних відносинах. Державні та недержавні суб'єкти міжнародних відносин.
2	Тема 14. Типологія та структура систем міжнародних відносин. Особливості та закономірності функціонування міжнародних систем.
2	Тема 15. Наукові дискусії щодо сутності міжнародного порядку та його історичні типи
2	Тема 16. Інтеграційні та дезінтеграційні процеси на міжнародній арені
2	Тема 17. Міжнародні політичні відносини
2	Тема 18. Міжнародні економічні відносини

Завдання для написання аргументативного есе

Політична думка та теорія міжнародних відносин:

1. Фукідід та його погляди на війну та мир.
2. Фома Аквінський та інтерпретація світо устрою у добу середньовіччя.
3. «Класичні» підходи до вивчення міжнародних відносин у XVI-XVIII ст.
4. Теорія державного суверенітету Жана Бодена.
5. Міркування Т. Гоббса про «анархічний» стан міжнародної спільноти.
6. Концепція рівноваги сил: лорд Болінгброк, Е. де Ваттель, Д. Юм.
7. «Міркування про вічний мир» Ж.-Ж. Руссо.
8. Інтерпретації міжнародних відносин у революційних світоглядах кінця XVIII – початку XIX ст.
9. Ідеї «Декларації незалежності» Сполучених Штатів Америки.
10. Ідеї французької революції 1789 р.
11. Віддзеркалення ідей «прав людини» і національного суверенітету в філософії І.Г. Фіхте та Г.В. Гегеля.
12. Теорії XIX – початку XX ст.
13. Теорія війни К. фон Клаузевіца.
14. Погляди К. Маркса та Ф. Енгельса на міжнародні відносини.
15. Концепція географічного детермінізму Ш. Монтеск'є.

16. Концепція Ф. Ратцеля,
17. Світоустрій за Х. Маккіндером.
18. Концепція А. Мехена.
19. Перші варіанти концепції геополітики Р.Челлена та К. Хаусхофера.
20. Марксистська теорія імперіалізму та її варіації (Р. Гільфердінг, Р. Люксембург, К. Каутський, М. Бухарін, В. Ленін)
21. «Чотирнадцять принципів» В. Вільсона
22. Політичний реалізм: його витоки та напрями.
23. Англо-американська школа «політичного реалізму» та її ідейні витоки.
24. Концепція Г. Моргентау.
25. Концепція Р. Арона.
26. Неореалізм та його представники.
27. Політичний ідеалізм (лібералізм) та його представники.
28. Неолібералізм.
29. Формування «модерністських» напрямів теорії міжнародних відносин.
30. «Традиціоналізм» та «модернізм».
31. Біхевіоризм та його теорії.
32. Погляди Куїнсі Райта.
33. Системний підхід Мортон А. Каплана.
34. Сучасні модерністські концепції та підходи.
35. Марксизм та неомарксизм.
36. Світ-система та світ-економіка І. Валлернстайна.
37. «Кінець історії» Ф. Фукуями.
38. Сутність системної теорії. Особливості системного підходу в аналізі міжнародних відносин.
39. Теорії міжнародних систем С. Хоффмана та Р. Роузкранц

Завдання для написання аналітичних довідок

Застосування теорії міжнародних відносин для аналізу ситуацій:

1. Проаналізувати з позицій реалізму конфлікт у Сирії.
2. Проаналізувати з позицій лібералізму конфлікт у Сирії.
3. Проаналізувати з позицій реалізму російсько-український конфлікт.
4. Проаналізувати з позицій лібералізму російсько-український конфлікт.
5. Охарактеризувати діяльність ООН з позицій реалізму та лібералізму.
6. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику США у XX ст.
7. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Німеччини у XX ст.
8. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Франції у XX ст.
9. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Великої Британії у XX ст.
10. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Китаю у XX ст.
11. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Канади у XX ст.

12. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Росії у ХХ ст.
13. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Єгипту у ХХ ст.
14. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Індії у ХХ ст.
15. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Австралії у ХХ ст.
16. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику США у ХХ ст.
17. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Німеччини у ХХ ст.
18. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Франції у ХХ ст.
19. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Великої Британії у ХХ ст.
20. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Китаю у ХХ ст.
21. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Канади у ХХ ст.
22. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Росії у ХХ ст.
23. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Єгипту у ХХ ст.
24. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Індії у ХХ ст.
25. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Австралії у ХХ ст.
26. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику США на початку ХХІ ст.
27. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Німеччини на поч. ХХІ ст.
28. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Франції на початку ХХІ ст.
29. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Великої Британії на початку ХХІ ст.
30. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Китаю на початку ХХІ ст.
31. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Канади на початку ХХІ ст.
32. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Росії на початку ХХІ ст.
33. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Єгипту на початку ХХІ ст.
34. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Індії на початку ХХІ ст.
35. Охарактеризувати з позицій реалізму зовнішню політику Австралії на початку ХХІ ст..
36. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику США на початку ХХІ ст..
37. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Німеччини на поч. ХХІ ст.
38. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Франції на початку ХХІ ст.
39. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Великої Британії на початку ХХІ ст.

40. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Китаю на початку ХХІ ст.
41. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Канади на початку ХХІ ст.
42. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Росії на початку ХХІ ст.
43. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Єгипту на початку ХХІ ст.
44. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Індії на початку ХХІ ст.
45. Охарактеризувати з позицій лібералізму зовнішню політику Австралії на поч. ХХІ ст.

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Abelson D. Do think tanks matter? : assessing the impact of public policy institutes. Montreal : McGill-Queen's University Press, 2018. 538 p.
2. Kachiga J. The Rise of China and International Relations. Bern : Theory Peter Lang Inc., International Academic Publishers, 2021. 284 p.
3. Martill B. Theory as Ideology in International Relations: The Politics of Knowledge. New York : Routledge, 2020. 269 p.
4. Fluck M. The Concept of Truth in International Relations Theory: Critical Thought Beyond Post-Positivism. New York : Palgrave Macmillan, 2017. 247 p.
5. Ritu V. Precarity and International Relations. New York : Palgrave Macmillan, 2021. 336 p.
6. Frost P. Practice Theory and International Relations. Cambridge : Cambridge University Press, 2021. 256 p.
7. Jain B.M. The Geopsychology Theory of International Relations in the 21st Century: Escaping the Ignorance Trap. Lanham : Lexington Books, 2021. 278 p.
8. Mukti A. International Relations Theory. London : IR-Publishing, 2020. 236 p.
9. Knud E. International Relations Theory : a new introduction. London : Macmillan Education, 2018. 317 p.
10. Colonomos A. Selling the future : the perils of predicting global politics. New York, NY : Oxford University Press, 2016. 225 p.
11. Drezner D. The ideas industry. New York, NY : Oxford University Press, 2017. 344 p.
12. How think tanks shape social development policies / edited by James G. McGann, Anna Viden, and Jillian Rafferty. Philadelphia : University of Pennsylvania Press, 2014. 370 p.

13. Kelstrup J.D. The politics of think tanks in Europe. London ; New York : Routledge, 2016. 167 p.
14. Rastrick C. Think tanks in the US and EU : the role of policy institutes in Washington and Brussels. London ; New York, NY : Routledge, Taylor & Francis Group, 2017. 171 p.
15. Ruser A. Climate politics and the impact of think tanks : scientific expertise in Germany and the US. New York, NY : Springer Berlin Heidelberg, 2018. 307 p.
16. Think tank diplomacy / edited by Melissa Conley Tyler, Rhea Matthews, Emma Brockhurst. Leiden ; Boston : Brill, 2017. 96 p.
17. Think tanks and emerging power policy networks / edited by James G. McGann. New York, NY : Springer Science+Business Media, 2018. 418 p.
18. Think tanks and global politics : key spaces in the structure of power / edited by Alejandra Salas-Porras, Georgina Murray. New York, NY : Palgrave Macmillan, 2017. 269 p.
19. Think tanks, foreign policy and geo-politics : pathways to influence / edited by Donald E. Abelson, Stephen Brooks and Xin Hua. London ; New York : Routledge, Taylor and Francis Group, 2017. 207 p.
20. Think tanks, foreign policy and the emerging powers / edited by James G McGann. New York, NY : Springer Science+Business Media, 2018. 205 p.

Програмні продукти:

Storyboard: <https://www.storyboardthat.com/>

WordCloud: <https://www.wordclouds.com/>

MindMeister: <https://www.mindmeister.com>

Prezi: <https://prezi.com/>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущенні завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за

питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у CiscoWebex та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу stancherkasov@znu.edu.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2021-2022

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методичку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх

повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061) 228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
[HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>
Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.